

ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ •

• Баҳоси эркин нарҳда •

Уйғонгувчи боғларни кездим,
Топай дедим қирдан изингни.
Ёноғингдан ранг олган дедим —
Лолазорга бурдим юзимни,
Учратмадим аммо ўзингни,
— Сен баҳорни соғинмадингми?

Узоқлардан залворли тоғлар
Хаёлимни келдилар босиб.
Кечди қанча интизор чоғлар,
Васлинг менга бўлмади насиб,
Сенсиз мен ҳам, баҳор ҳам ғариб,
— Сен баҳорни соғинмадингми?

Унгурларда сакрайди оҳу,
Наъматакда саъва миттижон.
Қорликлардан сипқорилган сув
Дараларда уради жавлон.
Нигоҳимдан фақат сен пинҳон,
— Сен баҳорни соғинмадингми?

Мана, бугун наврўзи олам,
Дўстларимга гуллар тутарман.
Қайлардасан, севгили эркам...
Қўлимда гул, сени кутарман,
Умрим бўйи чорлаб ўтарман:
— Сен баҳорни соғинмадингми?

Абдулла ОРИПОВ

Содиқ МАҲКАМОВ сурати

УШБУ СОНДА:

Содиқ АЛИМОВ:

ЛУҚМАНГИЗ ҲАЛОЛМИ?

4-БЕТ

Аҳмаджон ҚОСИМОВ:

АМИТАБХ БАЧЧАН

7-БЕТ

Уста КЎПАЛ:

ШУНЧАКИ МАРИЯ

8-БЕТ

КЕЙИНГИ СОНЛАРДА:

Сайёра ҚОЗИЕВА:

МЕН БИЛАН ФАХРЛАНИШАДИ

Раҳмон Али АЪЗАМ:

АЁЛНИ ТУШУНИШ

Фаррух ЗОКИРОВ:

САҲНАНИ ТАРК ЭТИШ НИЯТИМ ЙЎҚ

ҚУШ УЯСИДА КЎРГАНИНИ ҚИЛАДИ

Богча ҳовлисида уч-тўрт қизалоқ "меҳмон-меҳмон" уйнашяпти. Ўртадаги даструмом — "дастурхон", устида шириликлар, "меҳмон" ларнинг ўзаро суҳбати авжида.

— Дадам ишоналаридан ҳар куни шоколад олиб келадилар, — мақтанади Наргиза. — Ойим "Конфетларни ҳадеб кўчага ташиб кетаверма", — деб уришадилар.

— Менинг ойим богчада ишлайдилар. Уйимизда печене, тухум, сариқег роса кўп. Ойим кунига олиб келадилар, — гапга қўшилади Зебо.

— Кеча-чи, Нигоранинг туғилган куни бўлди. Ойиси торт олиб келди. Богча опамиз уни бизга бермай, уйларига олиб кетдилар, — деди бир қизча.

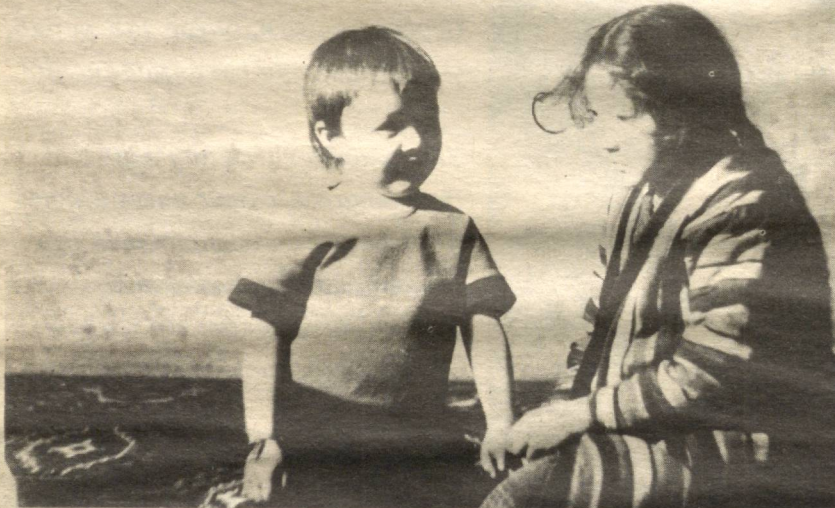
Хуллас, суҳбат қизиб кетди. Зебо кўлидаги пахмоқ айикчасини ўринга етказаятиб, пўписа қилади: — Қани, энди ухла. Агар кўзингни юмсанг, ҳозир "угол"га (бурчакка демокчи) тургизиб қўяман! Суҳбат тугагунча бечора айикча гоҳ овқатини емагани учун, гоҳ шўхлик қилгани учун бир неча бор бурчакка туришга мажбур бўлди.

Бир чеккада суҳбатга эътиборсизроқ бўлиб ўтирган Заринанинг хаелидан дадаси билан

ойисининг кечаги жанжали ўтди. Богчадан вақтли қайтган Зарина навбатдаги "олишув" нинг устидан чиққан эди. У кириб келиши билан бақир-чақирдан чарчаган ота диванга енбошлади. Онаси "даданг чарчабди-ку, хушидан кетиб қолмасин яна, сув сеп, Зарина" деди кесатиб. Бола эмасми, Зарина югуриб, челақчасини сувга тўлдириб келди-да, дадасининг устидан сепаб юборди... Зарина бу воқеани дугоналарига сўзлаб берди.

Табиий, уларнинг суҳбатларининг қузатган ҳар қандай киши ўзини қулгидан тия олмайди, бироқ... Бу қизалоқлар эрта-индин улгайиб, камолга етишади. Айни шу мурғаклик паллаларида юқоридагидек муомала, муносабатларнинг салбий таъсири бўлмайди дейсизми? Фарзандлари олдида ўзини тута билмайдиган ота-оналар, тарбияланувчилари кўз ўнгиде қилвирилкдан тоймайдиган богча опалар бунинг англашармикан? Ахир, "Қуш уясида кўрганини қилади" деган мақол бекорга айтилмаган-ку?

Шоҳида САМАТОВА,
Тошкент Педагогика
техникуми толибаси

063 га ҚЎНҒИРОҚ ҚИЛИНГ

**ТОШКЕНТДАГИ МАРКАЗИЙ
ВОКЗАЛ БОШЛИҒИ
МАНСУР РАЖАБОВ БИЛАН
СУҲБАТ.**

— Айни пайтда аксарият йўловчилар темир йўл транспортдан фойдаланяпти. Бу сизларга қийинчилик туғдирмаяптими!

— Кўриб турганингиздек ташқари ҳам, ичқари ҳам одамлар билан гавжум. Албатта бунинг сабаби бор. Биринчидан, йўл ҳақи арзон, иккинчидан тижоратчиларимизнинг қатнови авжига чиққан бир пайла. Тахминан ҳар куни Тошкентга ўн мингдан ортиқ йўловчи келиб-кетеди.

— Айтайлик, бирор яқин

қариндоши қазо қилганлиги туфайли йўлга чиққан йўловчиларга қандай имтиёзлар бор!

— Айнан ушбу саволингиз бўйича бирон бир қонун еки алоҳида имтиёз йўқ бўлса-да, улар ҳеч қачон қолиб кетишмаган.

Шунингдек уруш ветеранлари ва инвалидлари ҳам. Ҳамма вақт иложи борича уларни тезда жўнатишга ҳаракат қиламиз.

— Кун тартибидеги поездлар сонини кўпайтирса бўлмасмикан!

— Сир эмаски, ҳозир сизларда ҳам қозғос масаласи оғирроқ бўлса керак. Худди шунингдек бизда ҳам вагонларга керакли бўлган эҳтиёт қисмлар тақчил.

Эҳтиёт қисмларни фақат МДХдан олсак бўлади. Аммо бизни ҳам пул ўтказиш муаммоси қийнаб турибди.

— Кун мобайнида неча поезд қабул қилинади ва энг узоғи қайси шаҳарларга боради!

— Бир кунда ўрта ҳисобда ўнтадан ортиқ поезд келиб кетади. Энг узоғи Иркутск шаҳригача боради.

— Ҳозир темир йўл транспорти орқали тижорат сафарига чиққанлар жуда кўп. Бу борадаги тартиб-қондалар қандай!

— Юқорида айтганимдек йўловчиларнинг кўпи тижоратчилардир. Бизда қонун бўйича ҳар бир йўловчи 36

килограммгача юк олиб кетиши мумкин.

— МДХ мамлакатларига қатнаш тартиби қандай! Узоқ хориж мамлакатларигачи!

— 1993 йил, 15 январдан бошлаб паспорт тартибига ўтдик. Яъни олинган чипталарга паспорт номери ҳамда фуқаронинг исми ва фамилияси ёзилади.

Агарда йўловчи Қозоғистон, Туркменистон ёки Қирғизистон фуқароси бўлса, булар учун ҳам алоҳида пул алмаштириш кассалари ишлаб турибди. Кассалардан пулларини алмаштиргандан кейин қўлга ҳужжат берилади. Мабода ҳужжати бўлмаса унга чипта сотилмайди.

Юртимизнинг эшиги дунёнинг барча мамлакатлари учун очилди. Шу муносабат билан 1993 йилнинг апрел ойидан бошлаб валюталар билан савдо қиладиган касса ишга тушди. Биздан Варшава, Афина, Берлин, Париж ва бошқа шаҳарга бориш мумкин. Билет олиш учун поезд жўнашидан 24 ёки 45 кун олдин хабар қилинади. Шунга кўра биз телетайп орқали Москвага буюртма берамиз.

— Аҳолига олдиндан билет сотиш тартиби қандай!

— Бунинг энг қулай йўли, 063 га қўнғироқ қилинса бас. Чипталар аҳолига қирқ кун олдин сотилади.

Уста ОЧИЛ суҳбатлашди

Етти кун

ЎРГАНГАН КҮНГИЛ

1978 ва 1979 йилларда туғилган уч нафар ўсмир Тошкент шаҳар, Першин кўчасида жойлашган озиқ-овқат дўконига ўғирликка тушишди. Дўконда егулик ва ичгуликдан бўлак ҳеч вақо йўқлиги билан улар қизиқиб ўтиришмаганди. Эндиликда, нима мақсадда дўконга киришганини "ўғрибачча"ларнинг ўзлари ҳам изоҳлаб беришолмаяпти.

ДАРАХТЛАР «ИСИНИБ» ОЛИШДИ

Ўтган ҳафтанинг сўнги кунларида ёққан қалингина қор ғаллаоролликларни ташвишга солиб қўйди. Туманинг кўпгина қишлоқларида эринган одамлар "худонинг айтгани бўлади-да" деб иссиқ ўринда уйқунг урдилар. Эринмаганлари ҳовлисидаги мевали дарахтлар остига тонга қадар гулхан ёқиб чиқишди. Ёқилган гулханлар сонидан маълум бўлдики, эринмаганлар ҳам кўп экан.

ТУНДА ЎҚИБ БЎЛМАЙДИГАН КИТОБ

"Насаф" наشريети яқинда Темирўлат Тиллаевнинг "Ўлим ўлқони" қиссасини чоп этди, деб хабар қилади қашқадарёлик мухбиримиз Жалол Яхшибоев. Асарни албатта топиб ўқинг. Фақат, тунда ўқилманг! Чунки қисса кундуз завқ беради-ю, кечалари қўрқитиб чиқади. Китоб, қора хаёл гирдобига йўлиққан Турон девонанинг фожеали тақдирдан ҳикоя қилади.

"ЎША" СИГИР ТУҒДИ

"Шарқ" наширет-матбаа концерни ҳарф териш ва саҳифалаш цехининг мудири Ғулом Ҳакимовнинг сигири болалади. Бу хабар бир зумда цех жамоасига тарқалди. Ҳажмининг оғзи қулоғида. Сабаби, Ғулом ака, "шу сигирим туғса, барча ходимларимни сут билан таъминлайман" дея ваъда берган экан.

"БАССЕЙН"ДА КЎПКАРИ ЧОПИШДИ

Олти йил аввал Янги Нишон шаҳрида ёзги оромгоҳ — бассейн ташкил этилганди. Аммо, қаровсизлик оқибатида сув ҳавзаси атрофлари шўрланиб, дарахтлар қуриб қолди, ўз навбатида бассейн епилди.

Икки йил олдин эса, ана шу ташландиқ қолган майдон Нишон тумани ҳокимлиги ташаббуси билан отчопарга айлантирилди. Наврўз тантаналарида бу ерда кўпқари уюштирилди. Чавандозлар собиқ бассейн майдонида қарсиллатиб улоқ чопишди. Соверинга 30 бош қўчқор, 10 (ўн) миллион сўм-купон қўйилди.

"ТОШКЕНТ ТУРНИРИ" БОШЛАНДИ

11 апрел куни Тошкентда Марказий Осиё мамлакатлари терма командалари ўртасида йирик халқаро турнир бошланди. (Газетимизнинг ўтган сониде ушбу турнирнинг ўтказилиши мuddати 11-19 апрел ўрнига 11-19 октябр деб, хато бериб юборилгани учун сиз муштарийлардан узр сўраймиз). "Пахтакор" марказий ўйингоҳида ушбу турнирнинг очилиши катта байрамга айланиб кетди. Ўзбекистон терма командаси билан Туркменистон терма командаси ўртасида бўлиб ўтган ўйинда ҳамюртларимиз 4:0 ҳисобида ғолиб чиқишди. Ҳамюртларимизга бундан кейинги ўйинларида ҳам омад тилаймиз.

Таниқли ҳинд киноюлдузи Амиабх Баччани муҳтарам ўқувчиларга таништириб ўтиришнинг ҳождати йўқ деб ўйлайман. У Ҳиндистон киносида 21 йил давомида 90 га яқин филмда қатнашди. Экранда яратган ижобий, баъзан эса салбий роллари билан томошабинлар олқишига сазовор бўлган бу актёр ҳинд киноси оламида «экран шаҳаншоҳи» бўлиб дунёга танилди. Унинг иштирокидаги филм намойиш қилинмаган бирор-бир мамлакатни топиш қийин. 8 ёшдан 80 эшгача барча унинг киноларини севиб томоша қилади. Дунёда кино яратиш бўйича олдинги

бўлса бундан кейин ҳам унинг иштирокида яна бир қанча фильмлар яратишга тайерман» (Амит-Амиабхнинг қисқача исми).

Ҳақиқатан ҳам Амиабх Баччан ҳинд киносининг «шаҳаншоҳи». Унинг яратган образлари кўп санъатшуносларни қизиқтириб келмоқда. Ҳатто Дехлидаги Жавахарлал Неру номли университетда Гупта хоним «Амиабх Баччанининг кино оламидаги ижоди» темасида докторлик ишини ҳимоя қилган.

Баччанининг охириги бир ярим йил ичида бирор-бир филмда суратга

Лондонда истиқомат қилаётган укаси иккаласининг «И. П. К. А» номли фармацевтика қорхонаси ишлаб турибди. Қолаверса охириги икки йил ичида Амиабх Баччан Европа мамлакатларида, Америка Қўшма Штатларида, Канадада жуда кўп концерт учрашувлари ўтказди.

Яқинда «Ҳиндистон матбуот маркази»нинг махсус мухбири, жаноб В. В. Нагпал телефон қилиб:

— Бугун кечкурун соат 18.00 да сизни «Тож-Маҳал» меҳмонхонаси олдида кутаман. Ҳеч қандай баҳона эшитмайман... Илтимос, ёнингизда ҳамён, қўлрўмолчадан бошқа ҳеч нима бўлмасин! Репортер, фотокамера ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Қолганини келганда биласиз, деди.

Соат 18.00 да манзилга етгач, атрофдаги «назоратчи»ларни кўриб «қолганини кейин» билгандай бўлдим. Биринчидан даврани сўз билан таърифлаш қийин бўлса, иккинчидан

Девга ўхшаганларни қўймайдиларми?

— Марҳамат бординг, ўзингиз бунга амин бўласиз.

— Раҳмат! Бўш вақтим жуда кам. Телекомпаниядаги ишлар билан юрган эдим. Митхун ҳам шу ерда сьемкада экан, бирга келди бу ерга.

— Жая хонимнинг пайшанба соат 8.30 даги видеофильмини мазза қилиб кўрямиз. Жуда яхши кўрсатув бўлибди.

— Ўз юртингиздами, е бу ердами?

— Йўқ, шу ерда.

Жая Баччан собиқ киноактриса. Кинода бир қанча жуда характерли образлар яратган. Шунингдек, Амиабх Баччан билан ҳам биргаликда бир неча фильмларда ўйнаган. Ўзбек томошабинларига жуда яхши таниш «Қасос ва қонун» фильмида Амиабх Баччан билан Дхармендра икки безори образини яратади. Оиласини қириб ташлаган Габбар Сингни тутиш учун уларни ёллаган Тхакурнинг келини образида Жая хоним гавдаланади.

Жая Баччан хоним кинода турмуш ўртоғи билан охириги бор бундан 13 йил муқаддам «Силсила» фильмида ўйнаган эди. Ҳозир у «Болалар учун фильмлар яратиш» уюшмаси раисаси, шу билан бирга телевидение учун бир

АМИТАБХ

БАЧЧАН

тушмаганлиги нафақат ҳинд киноси иждоқдорларини, балки унинг барча мухлисларини ташвишга солиб қўйди. У бу тўғрида журналистларнинг саволига аниқ жавоб бермай, соғлиги бўлмагани учун бироз дам олиш ниятида эканлигини айтмоқда. «Девор бўлса ҳам кўчани кўрадиган» баъзи мухбирлар бундан ҳар хил хулосалар

чиқармоқда. Баъзилари: «Амит яқин дўсти Ражив Ганди (собиқ бош вазир) ҳалокатидан сўнг яқунланмай қолган фильмларини битириб, кейин кинога тушмоқчи эмас» деса, бошқа бирлари «Йиллар ўз таъсирини кўрсатмоқда. Баччан ўзига мос рол тополмаётганлиги туфайли экрандан узоқда» дейди. Аслида Амиабхнинг отаси таниқли шоир Харованш Рай Баччан билан Жавахарлал Неру яқин дўст бўлишган. Ражив христиан динида бўлган италиялик Соняга уйланаётганда, ҳинд одатига кўра Харованш Рай Баччан оталик қилган. Амиабх эса Соня хонимга ака бўлган. Тўй маросими Баччанлар хонадонида ўтган. Шунингдек, Амиабхнинг Жая хоним билан тўйлари ҳам Гандилар хонадони иштирокида ўтган.

Мархума Индира Ганди хонимга қилинган суиқасдан сўнг Ражив ўз дўстларини ердамга чақирди. Шундай қилиб собиқ учувчи дўстлари Ражен Палет ва Сатинш Шарма, киноюлдуз Амиабх Баччан сайлов даврида Ражив Ганди номзодини кўрсатдилар. Орадан кўп вақт ўтмай Ражив ўлимидан сўнг Баччан сиёсат майдонидан бутунлай кетишга мажбур бўлди.

Амиабх Баччан дунёга машхур пахс. Бундан икки йил аввал телевидениеда «А. Т. Н.» компаниясини очди. Бу программа Европа мамлакатларида севиб қўриладиган кўрсатувлардан бирига айланади. Яқин кунларда бу программа Ҳиндистонда ҳам кўрсатилади деган гаплар бор. Ундан ташқари ҳозир

бизлар учун бутунлай бегона бўлган кўриниш кашф этганди. Ниҳоят жаноблар ва хонимлар сабрсизлик билан кутган меҳмонлар кириб келди. Албатта, давра марказида Капил Дев. Бир оздан сўнг мени ажаблантириб турган давра жаноб В. В. Нагпални ҳам ҳайратга солиб қўйди. Чунки таниқли ҳинд киноюлдузлари Амиабх Баччан, Митхун Чаक्रаборти ва энди ном чиқараётган истеъдодли актёр Шохрўххонни ҳам таъриф бузоришини у киши кутмаган эди. Жаноб В. В. Нагпал ҳинд киноси тарғиботчиларидан бири бўлгани учун ҳам киноиндустриядагиларнинг барчасини яхши танир экан.

Албатта, бундай даврада юлдузлар суҳбатидан баҳраманд бўлмаслик журналист учун «туноҳ» ҳисобланади. Шунинг учун давра бироз ейилгач, Амиабх Баччандан у, бу нарсани сўрашга жазм қилдим.

— Амиабх-жи! Сиз билан ҳозир мухбир сифатида эмас, сизнинг ихлосмандингиз сифатида суҳбатлашмоқчиман...

— Яшанг! Нагпалнинг «тактикаси» эмасми бу?

— Йўғ-е! Эсингизда бўлса сиз билан биринчи бор 1980 йил Бомбеда Риши Капур билан Ниту Синчанинг никоҳ тўйларида учрашган эдим... Шаши Капур жаноблари таништирган эди...

— Балким! (кулади). Узоқдан бошладингиз... қани ўтирайлик! (учаламиз шундоқ майсазорда кенг майдон четидаги курсиларга ўтирамиз).

— Бизнинг суҳбатимиздан фақат хотира... фотосуратлар қолади... Кейинги учрашувларимиз Тошкентда, фестивал пайтида бўлганди, оила аъзоларингиз билан борган эдингиз...

— Жи! Тошкентда бўлганман, лекин жуда оз! Ўзбекистон ҳақида марҳум Раж соҳиб кўп гапирардилар. (Жи—яхши маъносини билдиради).

— Ўзбекистонда ҳам сизнинг ихлосмандларингиз кўп. Ҳатто шундай оилалар борки, ўз фарзандларига сизнинг исмингизни қўйишган.

— Ростданми? (кулиб). Капил

ўринда турган Ҳиндистон тарихида шу бутунга қадар бир гуруҳ истеъдодли «юлдузлар» чиқди. Уларнинг баъзилари икки-уч филмлари билан бир чақнаб сўнди, баъзилари эса сўнгги, юқори поғонадалигича қолди. Раж Капур, Дилип Кумар, Наргиз хоним, Дев Анандлар маълум бир давр «юлдузлар»идир. Дхармендр, Житендр, Мина Кумарилар эса бошқа бир давр «қахрамонлари» ҳисобланади. Лекин Амиабхнинг ўрни ҳинд киносида бутунлай ўзгача. Унинг экранда яратган образлари халққа шунчалик манзур бўлган эканки, савдо дўконлари, кичик қорхоналар, турли ичимликлар, ҳаттоки музқаймоқлар ҳам Баччан номи билан атала бошланди. Фарзандларига Амиабх деб исм қўйган оилалар сони бир неча мингга ташкил этади. Ҳатто бизнинг Ўзбекистонимизда ҳам шундай оилалар мавжуд. Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туманида истиқомат қилувчи Сайфулдинов ҳамда Рўзиевлар хонадонида ҳам фарзандларга унинг исми қўйилган.

Умуман олганда таниқли ҳинд кинорежиссёрлари, таъқидчилари Амиабх Баччанинг маҳоратини ҳаққоний баҳолайдилар. Жумладан, Ўзбек киномухлисларига «Насиб» фильми билан таниш бўлган кинорежиссёр Манмохан Баччан ҳақида шундай деганди: «Агар киноюлдузларни бир залга йиғадиган бўлсак, 1-қатордан 10-қаторгача бўлган жойни Амиабх учун қолдириб, қолганларини 11-қатордан бошлаб ўтказган бўлардим. Агар Амит рози

неча видеофильмлар олган. Вақти— вақти билан матбуотда ҳам ҳикоя ва шерълари билан чиқиб туради.

— Яхши! Танишганимдан хурсандман. Таклиф учун раҳмат, Ўзбекистонга, Тошкентга албатта бораман... Бомбеда бўлсангиз телефон қилинг! — 620-75-79... Эслаб қолмадингизми? 620... яна 420 га адаштириб юрманг! («Жаноб — 420» фильмининг назарда тутдими ёки Ҳиндистон жиноят кодексида безори, ўғриллар учун чиқарилган 420-моддани эста олди шекилли). Яхшиси, бу номерни эслаб қолинг, осонроқ: 620-61-62... Намалкар!

— Раҳмат! Кўришгунча!

Шу оқшом яна бир неча «юлдузлар» билан бирга бўлиш бахти насиб этди. Митхун Чаक्रаборти шу йил ўзининг кино оламидаги ижо, янинг 25 йиллигини нишонламоқда экан. Йиллар ўз таъсирини кўрсатганми, Митхун Чаक्रаборти анча сипо, босиқ, салобатли бўлиб қолибди. Лекин булар ҳаммаси алоҳида яна бир мақола мавзуси. Аммо инсонийлиги, иқтидори билан ҳақиқий «экран шаҳаншоҳи» Амиабх Баччан суҳбати ўзгача. Унинг яна томошабинларни хушнуд қилувчи роллар яратишига умид қиламиз!

Аҳмаджон ҚОСИМОВ

